

Proseminář z matematiky

Spojitá rozdělení

Distribuce náhodné veličiny

Reálná náhodná veličina $X : \Omega \mapsto \mathbb{R}$

Distribuční funkce náhodné veličiny X je $F_X : \mathbb{R} \rightarrow [0, 1]$, pro kterou platí $F_X(x) = P(X \leq x)$.

Vlastnosti distribuční funkce:

- ▶ F_X je neklesající
- ▶ $\lim_{x \rightarrow -\infty} F_X(x) = 0$
- ▶ $\lim_{x \rightarrow +\infty} F_X(x) = 1$

Hustota náhodné veličiny

f_X je nazývá hustotou náhodné veličiny X : $F_X(t) = \int_{-\infty}^t f_X(x) dx$
pak $P(a \leq X \leq b) = \int_a^b f_X(x) dx$

Střední hodnota (spoj. náh. veličiny X)

$$E(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f_X(x) dx$$

(pokud tento integrál má smysl)

Rozptyl

$$\text{var}(X) = E((X - EX)^2) = E(X^2) - (EX)^2$$

kde $E(X^2) = \int_{-\infty}^{\infty} x^2 \cdot f_X(x) dx$

Uniformní rozdělení

Uniformní rozdělení na intervalu $[a, b]$

$f_X(x) = \frac{1}{b-a}$ pro $x \in [a, b]$, jinak je $f_X(x) = 0$
distribuční funkce je

$$F_X(x) = \begin{cases} 0 & x < a \\ \frac{x-a}{b-a} & a \leq x \leq b \\ 1 & b < x \end{cases}$$

$$E(X) = \dots = \frac{b+a}{2}$$

$$E(X^2) = \dots = \frac{b^2 + ba + a^2}{3}$$

$$var(X) = \dots = \frac{(b-a)^2}{12}$$

Exponenciální rozdělení

Exponenciální rozdělení s parametrem $\lambda > 0$

$$F_X(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ 1 - e^{-\lambda x} & 0 \leq x \end{cases}$$

$$f_X(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ \lambda \cdot e^{-\lambda x} & 0 \leq x \end{cases}$$

$$E(X) = \dots = \frac{1}{\lambda}$$

$$E(X^2) = \dots = \frac{2}{\lambda^2}$$

$$var(X) = \dots = \frac{1}{\lambda^2}$$

Normální rozdělení

$N(0, 1)$:

$$\text{hustota } \varphi(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-x^2/2}$$

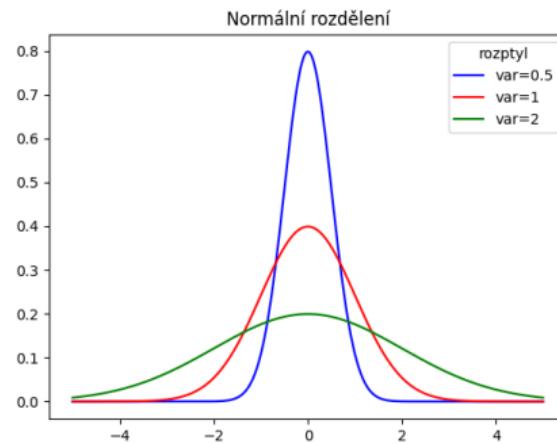
distribuční funkce $\Phi(x)$ nemá vzorec a lze spočítat numericky

obecné $N(\mu, \sigma)$:

$$X \sim N(\mu, \sigma) \leftrightarrow Z = \frac{X - \mu}{\sigma} \sim N(0, 1)$$

tedy $N(\mu, \sigma)$ má hustotu $\frac{1}{\sigma} \varphi\left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)$

μ je střední hodnota a σ^2 rozptyl

Normální rozdělení

odolnost vůči součtu:

$X_i \sim N(\mu_i, \sigma_i)$, $i = 1, \dots, k$, pak $X = X_1 + \dots + X_k \sim N(\mu, \sigma)$,
 $\mu = \mu_1 + \dots + \mu_k$ a $\sigma^2 = \sigma_1^2 + \dots + \sigma_k^2$

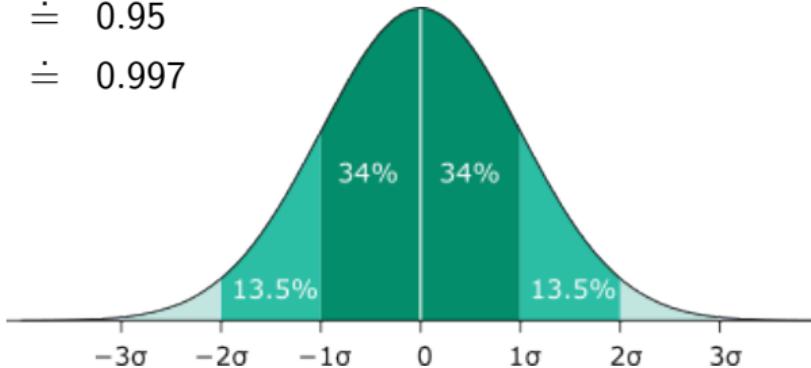
pravidlo 3σ :

pro $X \sim N(\mu, \sigma)$

$$P(|X - \mu| < \sigma) \doteq 0.68$$

$$P(|X - \mu| < 2\sigma) \doteq 0.95$$

$$P(|X - \mu| < 3\sigma) \doteq 0.997$$

Cauchyho rozdělení

hustota $f(x) = \frac{1}{\pi(1+x^2)}$ sudá funkce, připomíná (trochu rozpláclo) normální rozdělení

distribuční funkce je $F(x) = \frac{1}{\pi} \arctan x + \frac{1}{2}$

pro libovolné kladné t je $\int_{-t}^t x \cdot f(x) dx = 0$, ale $\int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f(x) dx$ neexistuje, takže nemá def. střední hodnotu

χ^2 rozdělení

rozdělení součtu druhých mocnin nezávislých normálně rozdělených náhodných veličin

$X_1, \dots, X_k \sim N(0, 1)$: $Q = \sum_{i=1}^k X_i^2$ má rozdělení χ^2 s k stupni volnosti

$$E(Q) = k, \text{var}(Q) = 2k$$

